

ЦРНОГОРСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ
ГЛАСНИК ОДЈЕЉЕЊА УМЈЕТНОСТИ, 32, 2021.

ЧЕРНОГОРСКА АКАДЕМИЈА НАУК И ИСКУССВ
ГЛАСНИК ОТДЕЛЕНИЯ ИСКУССТВ, 32, 2021.

THE MONTENEGRIN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
GLASNIK OF THE SECTION OF ARTS, 32, 2021.

UDK 73/76:726.825]:061.4

Dragan K. VUKČEVIĆ*

OTVARANJE IZLOŽBE „OTISAK VREMENA — STEĆCI U CRNOJ GORI” AKADEMIKA ANKE BURIĆ

Poštovani prijatelji,

Umjetnik je čudesni putnik u ovom svijetu. Njegovi srodnici su mislilac i vjernik. Poziva ih *isto*, ali im ne otvara jednake puteve. Na tim putovanjima, svi oni stoje zagledani u veliku tajnu. Jedno od njenih imena zove se vrijeme.

Tim najdarovitijim putnicima, a takvi su uvijek rijetki, data je slutnja nečeg višeg i drugačijeg, onoga što nadilazi um. U toj slutnji, tajna vremena se prikazuje kao igra otisaka i sjenki vječnosti.

Pred jednom takvom igrom sjenki stojimo i mi večeras. Dozvani su nam tragovi jednog minulog doba i ugasle civilizacije. Hroničari bilježe, a istoričari dokazuju da je ona pripadala grani moćnog stabla hrišćanstva.

Usudili su se da stvore svoj drugačiji doživljaj od zvanične vjere. Od onog materijalnog i vidljivog, ostali su njihovi stećci zarasli u zaborav. Ono nevidljivo traje kroz igru sjenki i otisaka koji se ne daju izbrisati.

Daroviti umjetnik naše savremenosti je ispod pepela zaborava, preko otisaka kamena koji prekriva nečiju smrt, ponovo dozvao njihovu priču s ovog i od onog svijeta. Ona je ispunjena nadom i strahom, vjermom i patnjom, težnjom ka istini i ljepoti. Ta priča kazuje da život nikada ne nestaje bez traga i da nijedna pobuna nije uzalud.

To kazuje da umjetnost postoji kao veliki prozor na kući svijeta, kroz koji prosijava svjetlost, koja nam ne dozvoljava da se izgubimo.

* Akademik Dragan K. Vukčević, CANU

A umjetnik je onaj izabranik na kome stoji pečat svetosti i prokletosti dok nosi poruku od koje može ozdraviti njegovo doba.

I svjedoči da smo uvijek zarobljeni šumom vremena, ispod kojeg teče tiha muzika smisla. I da ima onih koji tu muziku čuju, čuvaju i prenose onima koji će je jednoga dana razumjeti.

Zapisi o tome imaju različite oblike. Ali svi su oni rečenice kojima pojedinci i civilizacije ispisuju veliku Knjigu kulture. Ta Knjiga kazuje o prolaznosti svakog, ali ne i o uzaludnosti svega. Ona svjedoči o nadmoćnosti stvaralaštva, onog najljudskijeg sloja u čovjeku. A to stvaralaštvo i nije ništa drugo nego čovjekov odgovor onom *Višem* što se izabranima ponekad obrati.

Zato ovakve izložbe svjedoče da kroz stvaralaštvo držimo službu nečem dubljem i trajnjem od nas samih. Ono je dokaz da se dodirom darovite ruke može pro-javiti neki novi ili obnoviti zaboravljeni svijet.

Otisci pred kojima stojimo su sjenke jednog minulog doba onako kao što su riječi sjenke misli, a misli sjene ideja. Ta igra čini složeno tkanje duhovnosti.

Zato svoju riječ, s osjećanjem zahvalnosti, upućujem, prije svega, redovnom članu Crnogorske akademije nauka i umjetnosti Anki Burić. Jednoj od najprepoznatljivijih likova umjetnosti savremene Crne Gore.

Izvan buke svijeta i daleko od oka svjetine, ona je kroz naporno tkanje ovih otiska pred nas iznijela veliku ideju o ne-zaboravu stvaralaštva. Vratila nam je iz dubokog tihovanja zaboravljenu priču pramena jedne civilizacije.

I poručila nam da će, možda, jednoga dana u nekom, kako bi mislilac rekao — još-ne-vremenu, neki njen daroviti srodnik napraviti otisak i onoga što smo mi, u svojoj prolaznosti, priložili našem vremenu. Možda.

Poštovani prijatelji, s osjećanjem časti proglašavam izložbu otvorenom.

Cetinje, 25. jun 2019.